


## 5.21 Ophogingen op en nabij de waterkering en bijbehorende beschermingszones

Wijziging beleidsregel:		
Zaaknr.	Datum vastgesteld:	omschrijving wijziging:



### Kader

#### Keur

Deze beleidsregel gaat over keurartikel 3.2 onder 1:

Het is verboden zonder watervergunning van het bestuur gebruik te maken van een waterstaatswerk of bijbehorende beschermingszones door, anders dan in overeenstemming met de waterhuishoudkundige functies, daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder handelingen te verrichten, werken te behouden of vaste substanties of voorwerpen te leggen, te laten staan, te vervangen, te verwijderen of te vervoeren.

Hieronder wordt ook verstaan het ophogen van een waterstaatswerk en bijbehorende beschermingszones.

#### Begrip waterstaatswerk

In de Keur is sprake van het begrip 'waterstaatswerk'. Hieronder wordt verstaan zowel een waterkering als een oppervlaktewaterlichaam. Voor de leesbaarheid is in deze beleidsregel het begrip 'waterstaatswerk' daar waar het van toepassing is, vervangen door 'waterkering'.

#### Verklaring van een aantal begrippen

Ophoging: iedere tijdelijke of permanente verhoging van het maaiveld, op of tegen de waterkering aan.

Ophogingen worden in het algemeen uitgevoerd voor:

- het realiseren van een woning (bebouwing),
- het aanbrengen van beplanting,
- het aanbrengen van kabels en/of leidingen (kabel- en leidingtracé),
- het realiseren van een op- en afrit ter ontsluiting (van een perceel).

#### Voor welke waterkeringen geldt deze beleidsregel?

Deze beleidsregel is van toepassing op alle waterkeringen en bijbehorende beschermingszones binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland.

#### Raakvlakken met ander beleid

Ophogingen worden vaak gerealiseerd ten behoeve van (nieuw)bouw, de aanleg van een op- en afrit (weg), aanleg van een kabel- en leidingtracé of aanbrengen van beplanting. Voor bouwwerken in de waterkering en bijbehorende beschermingszones geldt een aparte beleidsregel (5.18a en 5.18b), voor de aanleg van wegen, parkeerplaatsen, perceelontsluitingen (op- en afritten, trappen) geldt een aparte beleidsregel (5.22), voor het aanleggen van kabels en leidingen geldt een aparte beleidsregel (5.19) en voor het aanbrengen van beplanting geldt een aparte beleidsregel (5.20).

Waterkeringen zijn (meestal) eigendom van het waterschap. Daar waar ophogingen op eigendom van het waterschap worden uitgevoerd, is naast een watervergunning vaak ook een privaatrechtelijke overeenkomst met het waterschap nodig.

### Doel van de beleidsregel

Het doel van deze beleidsregel is het beschermen van de functie van waterkeringen als onderdeel van het totale waterstaatkundige systeem. Bij het ophogen van de waterkering en bijbehorende beschermingszone is het voornamelijk van belang dat de stabiliteit<sup>1</sup>, en dus ook de waterkerende functie van de waterkering, evenals het doelmatig onderhoud is gewaarborgd.

<sup>1</sup> Betreft: extra zetting (vooral inwendig), erosiebestendigheid binnentalud, extra kapitaal bij dijkversterking

## Toelichting op de beleidsregel

### *Waterkerende functie*

Ophogingen hebben mogelijk op de korte of lange termijn een negatieve invloed op de stabiliteit van de waterkering. Ophogingen zorgen in eerste instantie voor wateroverspanning in de ondergrond en voor een vergroting van het dijkprofiel, wat aan de ene kant extra stabiliteit betekent, maar aan de andere kant extra belasting voor het bestaande grondlichaam oplevert, wat kan leiden tot vervorming.

### *Beheer en onderhoud*

Ophogingen tegen de waterkering kunnen doelmatig beheer en onderhoud moeilijker maken. In maaivakken zal de maaimachine voor ieder obstakel moeten uitwijken en moet handwerk uitgevoerd worden. Bestaande beweidingvakken en/of maaivakken kunnen door deze ophoging worden opgedeeld/onderbroken. Dat is niet wenselijk.

Daarnaast vormen ophogingen vaak een extra belasting voor eventueel aanwezige leidingen.

Waterschap Rivierenland is daarom terughoudend in het toestaan van nieuwe aanbermingen of ophogingen. Een watervergunning voor de aanleg van aanbermingen tegen het talud van de waterkering of een ophoging, kan alleen worden verleend als de constructie zo wordt aangelegd dat deze geen belemmering vormt voor het uit te voeren beheer en onderhoud en geen nadelige gevolgen heeft of kan veroorzaken aan de waterkering en bijbehorende of inliggende voorzieningen.

## Toetsingscriteria

1. Aanvragen worden aan de algemene toetsingscriteria getoetst.

Daarnaast gelden de volgende bijzondere toetsingscriteria.

2. Ophogingen mogen de stabiliteit en de taludbekleding van de waterkering niet negatief beïnvloeden.
3. Voor ophogingen aan de buitendijkse zijde die haaks op de waterkering zijn gesitueerd, wordt geen watervergunning verleend. Buitendijkse ophogingen moeten zo worden aangelegd dat zij niet stromingbelemmerend of erosiebevorderend werken. Ook mogen zij geen aanleiding geven tot ophoping van drijfvuil.
4. Wanneer ophogingen worden aangelegd op een waterkering die in onderhoud is bij Waterschap Rivierenland, moet de constructie zodanig worden opgebouwd dat de ophoging geen schade ondervindt als het gangbaar onderhoudsmaterieel door of namens het waterschap hiervan gebruik maakt.
5. In gebieden waar door de aanleg van ophogingen grote zettingen verwacht worden, moet de initiatiefnemer door middel van berekeningen aantonen dat de ophoging geen nadelige gevolgen heeft voor, of kan veroorzaken aan de waterkering en bijbehorende of inliggende voorzieningen (bijv. kabels en leidingen) en/of belendende percelen. Het nadelige effect moet volledig worden gecompenseerd.
6. De breedte, taludhelling, -bekleding en samenstelling van de ophoging moeten in overeenstemming zijn met de bestemming/functie van het aangevraagde werk en mogen geen afbreuk doen aan LNC-waarden<sup>2</sup>. De bovenkant van de ophoging/aanberming mag maximaal tot 1 meter onder de kruin van de waterkering worden aangebracht waarbij de nieuwe taludhellingen geleidelijk moeten aansluiten op dijktaaluds.

---

<sup>2</sup> de dijk moet hierbij als herkenbaar landschappelijk element bewaard blijven.